

**Posudek na diplomovou práci Márie Figurové
„Psychológia šťastia. Intervencie ovplyvňujúce prežívanie šťastia“**

Práce je empirickou studií založenou na experimentální proceduře, má 90 stran včetně příloh a po formální stránce splňuje nároky kladené na tento typ prací.

Na práci oceňuji to, že se věnuje nejen aktuálním tématům (štěstí) v rámci nového teoretického směru (pozitivní psychologie), ale že tato témata studuje i z hlediska praktického uplatnění v práci s klienty. Oceňuji dále to, že diplomantka teoretickou část práce založila na rozsáhlé, převážně zahraniční literatuře (přes 100 citovaných pramenů) a že provedla časově a organizačně náročnou empirickou studii s opakovaným měřením.

K práci mám dvě kritické poznámky, jednu k teoretické části, jednu k empirické.

Teoretická část je sice založená na obsáhlé literatuře, v analýze psychologického chápání pojmu štěstí však zůstala někde na půli cesty. Domnívám se, že teoretické části nejvíce uškodilo to, že autorka – jak sama píše na s. 22 – rezignovala na „definiční vymezení pojmu“ štěstí. Pojmem „štěstí“ (a dalšími pojmy, které používá synonymně - well-being, osobní pohoda a spokojenost) pak označuje vše (koncepty, teorie), co se nějak týká životní radosti a spokojenosti. Tento přístup jí neumožňuje jednak rozlišit různé úrovně analýzy konceptu štěstí (strukturální, funkční, sekvenční), jednak rozlišit mezi sebou různé teoretické koncepty – pojmy jako „psychological wealth“ či „flourishing“ jejich autoři zavedli právě proto, aby popisované stavy a procesy odlišili od „štěstí“, resp. doplnili stávající koncepte štěstí o další aspekty důležité pro šťastné a plnohodnotné prožití života (engagement, hodnoty, cíle, spiritualita, smysl života). V této souvislosti mi v textu chybí koncepte Psychological Well-Being C. Ryffové, která byla zcela opominuta. Domnívám se dále, že autorka se měla k nějaké konkrétní teorii přihlásit a ukotvit v ní svůj výzkum.

Empirická část je dobře provedena, autorka prokazuje dobré metodologické znalosti, jak provést experiment, a nedostatky, který její výzkum má, reflektuje v diskusi. Zde bych ještě jako jeden z nedostatků provedeného výzkumu uvedl, že šlo o internetový sběr dat. Více však postrádám, že diskuse není propojena s teoretickým úvodem a ukotvena v existující empirické literatuře – v diskusi není jediná citace. Zvláště bych ocenil diskusi k jednomu tématu, které bych tedy rád probral aspoň v rozpravě během obhajoby:

Z dosavadních výzkumů štěstí či well-being vyplývá (a jak sama diplomantka uvádí), že 50 – 70 procent variability v prožitku štěstí je dáno dědičností. Je možné štěstí účinně měnit? A může být každá intervenční strategie stejně účinná (s přihlédnutím např. k individuálním rozdílům v osobnostních rysech)?

Celkově práce splňuje nároky kladené na tento typ prací, navrhuji hodnocení 2 – 3 podle průběhu obhajoby.

V Brně 19. 1. 2015

Prof. PhDr. Marek Blatný, DrSc.